Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta
liv(at)eduskunta.fi

Viite: Lausuntopyyntönne 17.5.2021

Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle merenkulun ympäristönsuojelulain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta (HE 71/2021 vp)

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) kiittää valiokuntaa lausuntomahdollisuudesta ja esittää toimivaltaansa kuuluvien asioiden osalta kunnioittaen seuraavaa.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue pitää lakiehdotuksen ympäristövaikutuksia toimialaansa kuuluvien tehtävien osalta myönteisinä. Tämä erityisesti sen vuoksi, että ehdotuksen mukaisesti parantuvilla satamien jätehuoltopalveluilla voidaan osaltaan ehkäistä vesialueiden, saariston ja satamien lähiympäristöjen roskaantumista.

Vastuualueen tehtävien näkökulmasta esityksen keskeiset vaikutuksen liittyvät sen – ehdotetun merenkulun ympäristönsuojelulain 9 luvun 6 §:n mukaiseen – viranomaistehtävään satamien jätehuoltosuunnitelman hyväksyjänä. Esityksen vaikutuksia muun ohessa viranomaisiin on pyritty arvioimaan valmistelun aikana. Vaikutuksia koskeva arvio on esitetty hallituksen esityksen luvussa 4.2.1. Pidämme arviota asianmukaisena. Pyydämme valiokuntaa asiaan tutustuessaan kuitenkin kiinnittämään erityistä huomiota siihen, että ehdotuksen vaikutukset viranomaisiin korostuvat nimenomaisesti rannikkoalueiden elyissä, joiden toimialueella satamien määrä on suurin. Tämän johdosta pidämmekin asianmukaisena, että rannikkoalueiden elyjen kannanotoille annetaan erityistä painoarvoa lakiesitystä arvioitaessa. Myös kuntien lausuntoihin on syytä kiinnittää erityistä huomiota, koska hallituksen esityksenkin mukaan jätehuoltosuunnitelmien hyväksymiseen liittyvät muutokset lisäävät merkittävimmin nimenomaisesti juuri kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten tehtäviä. Näiden osalta tehtävät lisääntynevät huomattavasti myös sisävesialueille, koska kuntien vastuulle kuuluvat huvivenesatamien sekä pienempien kalastussatamien jätehuoltosuunnitelmien hyväksyminen.

Edellä sanotusta huolimatta hallituksen esitys lisää myös Pohjois-Savon ELY-keskuksen kaltaisten sisävesialueiden elyjen työmäärää. Vaikutuksiin liittyy myös epävarmuutta, koska 20 000 kg:n vuosittaisen saalismäärän ylittävien kalastussatamien lukumäärä ei tällä haavaa ole tiedossa. Työmäärän lisäys on olettavasti suurin heti lakiehdotuksen voimaantulon jälkeen, jolloin muun muassa kaikki nykyiset jätehuoltosuunnitelmat tulevat uudelleen arvioitavaksi ja hyväksyttäväksi. ELY-keskus pitää myönteisenä sitä, että ehdotuksen mukaan elyt voisivat periä satamalta maksun sen jätehuoltosuunnitelman arvioinnista ja hyväksymisestä. Todennäköistä kuitenkin on, että varsinkin sisävesialueiden elyissä maksukertymät jäävät siinä määrin vähäisiksi, ettei niillä tosiasiallisesti pystytä esimerkiksi uuden henkilöstön palkkaamiseen.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat esittää toiveenaan, että lain toimeenpanon tukeen kiinnitetään erityistä huomiota. Tämä tarkoittaa muun muassa satamanpitäjille, elyille ja kunnille tarjottavaa koulutusta ja muuta opasmateriaalia.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuurivastuualueella ja elinkeinovastuualueelle ei omien toimialojensa osalta ole hallituksen esityksestä lausuttavaa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ympäristölakimies Juha Perho ja ratkaissut ylijohtaja Pasi Patrikainen.

Tämä asiakirja KEHA/2970/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/2970/2021 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Patrikainen Pasi 21.05.2021 14:44

Esittelijä Perho Juha 21.05.2021 12:07